

റിപ്പോർട്ടുകളുടെ പരിഗണന

മുഖ്യമന്ത്രി (ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ): സർ, കാര്യോപദേശക സമിതിയുടെ 19-ാമത് റിപ്പോർട്ട് അംഗീകരിക്കണമെന്ന പ്രമേയം ഞാൻ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ): സർ, ഞാൻ പ്രമേയത്തെ പിന്താങ്ങുന്നു.

ശ്രീ. എം. ഉമ്മർ: സർ, "കാര്യോപദേശക സമിതിയുടെ 19-ാമത് റിപ്പോർട്ട് അതേ കമ്മിറ്റിക്ക് മടക്കി അയയ്ക്കണമെന്ന ഭേദഗതി അവതരിപ്പിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകളോട് വിരോധിക്കുന്നു." സഭാനടപടികളിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ധനാഭ്യർത്ഥനകൾ ചർച്ച ചെയ്യാതെ ഗില്ലറ്റിൻ ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചത് നിർഭാഗ്യകരമായിപ്പോയി. നാല് മാസത്തെ ചെലവിനുള്ള അപ്രോപ്രിയേഷൻ ബില്ലുകൾമാത്രം പാസ്സാക്കി സഭ മാറ്റിവയ്ക്കുകയാണെന്ന് പറഞ്ഞാൽ അതുൾക്കൊള്ളാൻ സാധിക്കും. നാലുമാസത്തെ ചെലവിനുള്ള അപ്രോപ്രിയേഷൻ ബില്ലുകൾ പാസ്സാക്കി ബാക്കി

അടുത്ത സമ്മേളനത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്ത് വളരെ സുതാര്യമായ രീതിയിൽ നടത്തുകയായിരുന്നു ആവശ്യം. ഒരു ചർച്ചയുമില്ലാതെ, എല്ലാം ഗില്ലറിൻ ചെയ്ത് ജനങ്ങളിൽനിന്നും സഭാനടപടികൾ മുഴുവൻ മറച്ചുവയ്ക്കുകയെന്നതും ഈ സഭാനടപടികൾ മുഴുവനായി നിർത്തിവെച്ച് ബില്ലുകൾ പാസ്സാക്കിയെടുക്കുന്നതും നിർഭാഗ്യകരമായ കാര്യമാണ്. അതുകൊണ്ട് അപ്രോപ്രിയേഷൻ ബില്ലുകൾ മാത്രം പാസ്സാക്കി ചർച്ചകൾ പുനരാരംഭിക്കുന്നതിനായി വീണ്ടും സഭ ചേരണമെന്നതാണ് ആവശ്യം. അതുകൊണ്ട് ഞാനെന്റെ വിധേയനക്കുറിപ്പ് ഇവിടെ മടക്കി (...മൈക്ക് ഓഫ്...)

ശ്രീ. കെ. സി. ജോസഫ്: സർ, "കാര്യോപദേശക സമിതിയുടെ 19-ാമത് റിപ്പോർട്ട് അതേ കമ്മിറ്റിക്ക് മടക്കി അയയ്ക്കണമെന്ന ഭേദഗതി അവതരിപ്പിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകളോട് വിധേയമാകുന്നു." കാര്യോപദേശക സമിതിയുടെ 19-ാമത് റിപ്പോർട്ട് വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി ആ റിപ്പോർട്ട് മടക്കുവാൻ അനുവദിക്കണം. ഇനി ഇരുപതിലധികം ഡിമാന്റുകൾ ചർച്ച ചെയ്യാനാണ്. ഇതാദ്യമായിട്ടാണ് എല്ലാ ഡിമാന്റുകളും ഒന്നിച്ച് ഗില്ലറിൻ ചെയ്യുന്നത്. അപ്രോപ്രിയേഷൻ

ബില്ലുകൾപോലും ചർച്ച ചെയ്യുന്നില്ല. 'കോവിഡ് 19'-മൂലം ഉളവായിട്ടുള്ള സ്ഥിതിവിശേഷം ഞങ്ങളെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ പേരിൽ അങ്ങ് സഭാനടപടികൾ നിർത്തിവയ്ക്കാൻ പറഞ്ഞതിനോട് ഞങ്ങളെല്ലാം യോജിക്കുന്നു. ദയവായി ചർച്ച നിർത്തിവയ്ക്കരുത്. പതിനാലാം കേരള നിയമസഭയുടെ അവസാനത്തെ ബഡ്ജറ്റ് ചർച്ചയാണ് ഇവിടെ നടക്കുന്നത്, ഇനി ബഡ്ജറ്റ് ചർച്ചയുണ്ടാകില്ല. സഭയുടെ ലാസ്റ്റ് സെക്ഷനാണിത്. ഞങ്ങളെല്ലാം സഹകരിക്കുന്നുണ്ട്. ദയവായി വോട്ട്-ഓൺ അക്കൗണ്ട് പാസ്സാക്കി സഭ പിരിയണം. ബാക്കിയുള്ള ഡിമാന്റ് ചർച്ചകൾ രണ്ട് മാസം കഴിഞ്ഞാലും തുടരാവുന്നതേയുള്ളൂ, അതിൽ കുഴപ്പമില്ല. 'കോവിഡ് 19'-ന്റെ പേരിൽ ദയവായി ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി സഭയിൽനിന്നും ഒളിച്ചോടരുതെന്നാണ് പറയാനുള്ളത്. ഇപ്പോൾ ലോക്സഭാസമ്മേളനവും നടക്കുകയാണ്.

മി. സ്പീക്കർ: അങ്ങേയ്ക്ക് പ്രസംഗം നടത്താനുള്ള സമയമല്ലിത്,....

ശ്രീ. കെ. സി. ജോസഫ്: സർ, ഞാൻ ചട്ടപ്രകാരമാണ്

സംസാരിക്കുന്നത്...

മി. സ്ലീക്കർ: അങ്ങ് ഭേദഗതി മൂവ് ചെയ്യാൽ മതി.

ശ്രീ. കെ. സി. ജോസഫ്: സർ, കർണ്ണാടക, മിസ്സോറാം, രാജസ്ഥാൻ, നാഗാലാൻ്റ്, ആസ്സാം, തെലുങ്കാന, പഞ്ചാബ്, ജാർഖണ്ഡ് എന്നീ സംസ്ഥാനങ്ങളിലും നിയമസഭാ സമ്മേളനം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കേരളം ആരോഗ്യ രംഗത്ത് മാതൃകയാണെന്നാണ് അവകാശപ്പെടുന്നത്. ആ കേരളം ദയവായി ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു പാനിക്കണ്ടാക്കരുത്, ഈ സന്ദർഭത്തിൽ സഭ നിർത്തിവയ്ക്കുന്നത് തെറ്റായ സന്ദേശം നൽകുന്നതിനിടയാകും. അതുകൊണ്ട് ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി അവസാന നിമിഷമെങ്കിലും ആലോചിക്കണം. ദയവായി റിപ്പോർട്ട് പിൻവലിക്കണം. പുനരാലോചിക്കണം, വോട്ട്-ഓൺ അക്കൗണ്ട് പാസ്സാക്കി ഇന്നത്തെ സഭ പിരിയാം. (...മൈക്ക് ഓഫ്...)

ശ്രീ. പി. ടി. തോമസ്: സർ, അങ്ങയുടെ കാലഘട്ടത്തിൽ ഇത്രയും തെറ്റായ ഒരു ജനാധിപത്യ കീഴ്ഴ്കുമുണ്ടാക്കിയെന്ന് രേഖപ്പെടുത്തുമെന്നുള്ളതുകൊണ്ട് ഈ നടപടി ഒരു കാരണവശാലും അനുവദിക്കരുത്. മാത്രമല്ല, ഇന്ത്യയിലെ നിരവധി സംസ്ഥാനങ്ങളിലും

പാർലമെന്റിലും സമ്മേളനങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ സന്ദർഭത്തിൽ നമ്മുടെ സഭാനടപടികൾ നിർത്തിവയ്ക്കാനുള്ള തീരുമാനം തെറ്റാണ്. തീർച്ചയായും ഈ ജനാധിപത്യവിരുദ്ധ നടപടിക്ക് സഭാധ്യക്ഷനെന്ന നിലയിൽ അങ്ങ് കൂട്ടുനിൽക്കാൻ പാടില്ല. ദയവായി വോട്ട്-ഓൺ അക്കൗണ്ട് പാസ്സാക്കി പിന്നീട് ഈ കാര്യങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടിയുണ്ടാകണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

ശ്രീ. തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, കേരള നിയമസഭ ചുരുക്കം ദിവസങ്ങളിലാണ് കൂടിയിട്ടുള്ളത്. ഇവിടെ ഇപ്പോൾ ഒൻപത് ദിവസത്തെ ചർച്ചകൾ ഒഴിവാക്കി എല്ലാംകൂടി ഒന്നിച്ച് ഗില്ലറ്റിൻ ചെയ്യുകയാണ്. ഇവിടെയല്ലാതെ എവിടെയാണ് ഈ കാര്യങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നത്? നമുക്ക് ഈ കാര്യങ്ങൾ പറയാൻ കഴിയുന്ന ഏക സ്ഥലമെന്ന് പറയുന്നത് ഇവിടെയാണ്. നിയമസഭാ സമ്മേളനങ്ങളുടെ എണ്ണം വളരെ കുറവാണ്. ഇപ്പോൾ തന്നെ 9 ദിവസത്തെ സഭാനടപടികൾ വെട്ടിച്ചുരുക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ട് ഗവൺമെന്റ് പറയുന്ന ഒരു നിലപാടിനോട് പൂർണ്ണമായും യോജിക്കുന്നു. ഇന്നത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ സഭാനടപടികൾ

നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാവുന്നതേയുള്ളൂ. പക്ഷേ, ചർച്ച നടക്കട്ടെ, വോട്ട്-ഓൺ അക്കൗണ്ട് പാസ്സാകട്ടെ. ജൂലൈ 31 വരെയുള്ള ചെലവിനുള്ള തുക സഭ അനുവദിക്കുകയല്ലേ, അതിനുശേഷം ചർച്ച പുനരാലോചിക്കുന്നതിനുള്ള സമയം ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കറുമായി ആലോചിച്ച് ഗവൺമെന്റ് തീരുമാനിച്ചാൽ മതി. അതല്ലാതെ ഓൺസ്റ്റോട്ട് നടത്തി നിയമസഭയിൽ ചർച്ച ഒഴിവാക്കുന്നത് ശരിയായ നടപടിയല്ല. അതുകൊണ്ട് ദയവായി ഗവൺമെന്റിന് വീണ്ടുവിചാരമുണ്ടാകണമെന്നതാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം.

പ്രതിപക്ഷനേതാവ് (ശ്രീ. രമേശ് ചെന്നിത്തല): സർ, അങ്ങയുടെ തീരുമാനം ഫൈനലാണല്ലോ. ഗവൺമെന്റ് സഭ നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ നിർത്തിവച്ചേ മതിയാകൂ. This is a very bad precedent, 'കോവിഡ് 19'-ന്റെ പേരിൽ സഭ നിർത്തിവയ്ക്കണമെന്നതിനോട് ഞങ്ങളും യോജിക്കുന്നു. രണ്ടാഴ്ചത്തേയ്ക്കോ ഒരു മാസത്തേയ്ക്കോ നിർത്തിവച്ചോളൂ, ഞങ്ങളും അതിനോട് യോജിക്കുകയാണ്. പക്ഷേ, ഇവിടെ ഒന്നും ചർച്ച ചെയ്യണ്ട, All the demands will be guillotined. This will set a very bad

precedent. This is against the democratic practices of this Assembly.

ഇത് ശരിയായ നടപടിയല്ല. ഇത് ജനാധിപത്യവിരുദ്ധമാണ്. ഇത് പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെയല്ല, ഡിമാന്റുകൾ ചർച്ച ചെയ്യാനുള്ള സഭയുടെ അധികാരത്തിനനേരെയുള്ള വെല്ലുവിളിയാണ്. ഇത് ഏകാധിപത്യവും ജനാധിപത്യവിരുദ്ധവുമാണ്. ഇതിനെ ഞങ്ങൾ ശക്തമായി എതിർക്കുകയാണ്. ഞങ്ങൾക്ക് ഈ ഗില്ലറ്റിനോട് യോജിക്കാൻ കഴിയില്ല. ഞങ്ങൾ അങ്ങയോട് ആവർത്തിച്ച് പറയുകയാണ്. Kindly re-consider this for passing a vote on account and come again with the demands. അതാണ് ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം. അങ്ങ് ദയവായി തെറ്റായ പ്രീസിഡന്റ് ഉണ്ടാക്കരുത്. ഗവൺമെന്റുകൾ മാറിമാറി വരും. ഇനിയും അധികാരത്തിൽവരുന്ന ഗവൺമെന്റുകൾക്കെല്ലാം ഒരു അവസരമാക്കി ഇതിനെ മാറ്റാൻ പാടില്ലെന്ന് ശക്തമായി ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയാണ്.

പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമവും നിയമവും സാംസ്കാരികവും പാർലമെന്ററികാര്യവും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ): സർ, ഇവിടെ പുതിയൊരു പ്രീസിഡന്റ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല. ഇതിനേക്കാളും

നല്ലൊരു അന്തരീക്ഷത്തിൽ 2013 മാർച്ച് മാസം ബഹുമാനപ്പെട്ട ഉമ്മൻ ചാണ്ടി മുഖ്യമന്ത്രിയായിരുന്ന സമയത്ത് എല്ലാം ഗില്ലറ്റിൻ ചെയ്ത ഒരനുഭവമുണ്ട്. അന്നൊന്നും 'കോവിഡ് 19' പോലുള്ള സ്ഥിതിവിശേഷമോ മറ്റോ ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഇത് ആദ്യത്തെ ഒരു പ്രീസിഡന്റേയല്ല. ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ ജനാധിപത്യ വിരുദ്ധമായി എന്തോ ഒരു പ്രീസിഡന്റ് കൊണ്ടുവരുന്നുവെന്ന തെറ്റായ ധാരണ ഈ സഭയ്ക്ക് ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്നത് ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രതിപക്ഷനേതാവിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്തതാണെന്ന് സഭയെ ഞാൻ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നു.

മുഖ്യമന്ത്രി (ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ): സർ, ബഹുമാന്യനായ പ്രതിപക്ഷനേതാവ് പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളിൽ, അദ്ദേഹം ഓർക്കാത്തതുകൊണ്ടാണ്, ഇവിടെ പലരും ഈ ആവശ്യം നേരത്തെ ഉന്നയിച്ചതാണ്. ബഹുമാന്യനായ കെ. എൻ. എ. ഖാദറാണ് ആദ്യമായി അങ്ങേയ്ക്ക് ഒരു കത്ത് എഴുതിത്തന്നത്. നിലവിലുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ സഭ ഇങ്ങനെ ചേർന്നുപോകുന്നത് ശരിയല്ല എന്നുപറഞ്ഞുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വികാരം പ്രകടിപ്പിച്ചതായിരുന്നു. അങ്ങത് സ്വാഭാവികമായും യോഗത്തിന്റെ

മുനിൽ വച്ചു. ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രതിപക്ഷനേതാവിനോട് അഭിപ്രായം ചോദിച്ചപ്പോൾ, നമുക്കിപ്പോൾ വേണ്ട. രണ്ട് ദിവസം കഴിഞ്ഞാവട്ടെ എന്നുപറഞ്ഞു. ഈ സഭയിൽ ശ്രീ. പി. സി. ജോർജ് വളരെ ഗൗരവമായി ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടൊരു പ്രശ്നം ഉന്നയിച്ചു. അങ്ങനെ വന്നപ്പോൾ ശ്രീ. പി. സി. ജോർജ് പറഞ്ഞ വിഷയം നമുക്ക് ചർച്ച ചെയ്യേണ്ട; അക്കാര്യം ചർച്ച ചെയ്യുന്നതല്ലേ നല്ലതെന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഞാൻ ബഹുമാന്യനായ പ്രതിപക്ഷനേതാവിന് ഒരു കുറിപ്പ് ഇവിടെനിന്ന് കൊടുത്തയച്ചു. അപ്പോൾ വീണ്ടും അദ്ദേഹം കുറച്ച് ദിവസം കഴിയട്ടേയെന്നുള്ള അതേ നിലപാട് ആവർത്തിച്ചു. പിന്നീടതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മാധ്യമ വാർത്തയായി. സർക്കാർ ഇത് നീട്ടിവയ്ക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഞങ്ങളത് സമ്മതിക്കില്ല എന്നൊക്കെയുള്ള നിലപാട് എടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നുപറഞ്ഞ് വാർത്തവന്നു. പിറ്റേ ദിവസം വന്ന വാർത്തയാണിത്. നമ്മുടെ നാടിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നായി ഈ ആവശ്യം പൊതുവിൽ ഉന്നയിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. കാരണം, വല്ലാത്തൊരു അന്തരീക്ഷം നാട്ടിൽ നിലനിൽക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ നമുക്ക് സഭ ഈ തരത്തിൽ ഇപ്പോൾ തുടരുന്നത് ശരിയല്ല. ഒരു തരത്തിലുമുള്ള തെറ്റായ കീഴ്വഴക്കവും

ആകുന്നില്ല. കീഴ്ത്തലത്തിന്റെ കാര്യം ബഹുമാന്യനായ പാർലമെന്ററികാര്യ വകുപ്പുമന്ത്രി ഇവിടെ പറഞ്ഞു. ഞാനത് ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. നമ്മുടെ നിയമസഭയെ ആരും കുറ്റപ്പെടുത്തില്ല. ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ദിവസങ്ങൾ സമ്മേളിക്കുന്ന നിയമസഭ നമ്മുടേതാണ്. അതൊരു റെക്കോർഡാണ്. ആരും ഇവിടെനിന്ന് ഒളിച്ചോടാൻ തയ്യാറല്ല. ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ നമ്മൾ ചർച്ച ചെയ്തതാണ്. ഇതൊരു പ്രത്യേക സാഹചര്യമാണ്. ഒരു മഹാമാരിയുടെ വിപത്ത് നേരിടുന്ന ഘട്ടത്തിൽ ഇത്തരമൊരു തീരുമാനം നമുക്ക് എടുക്കേണ്ടി വരുന്നു. അതിന് വേറെ മാർഗ്ഗമില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ്. അതുകൊണ്ട് അതുമായി സഹകരിക്കണമെന്നാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രതിപക്ഷത്തോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുവാനുള്ളത്.

പ്രതിപക്ഷനേതാവ് (ശ്രീ. രമേശ് ചെന്നിത്തല): സർ, ഞങ്ങൾ ബി.എ.സി.-യിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടതും ഇവിടെ ആവശ്യപ്പെടുന്നതും ഈ മഹാമാരിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സഭ തുടരണമെന്നല്ല. ഞങ്ങൾ പറയുന്നത്, വോട്ട് ഓൺ അക്കൗണ്ട് പാസ്സാക്കി പിരിയണമെന്നാണ്. അതുകഴിഞ്ഞ് പിന്നീട് ഡിമാന്റ് എടുക്കാം. ഉമ്മൻ ചാണ്ടി സർക്കാരിന്റെ ഭരണകാലത്ത്

ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർക്ക് കസേരയിൽ വരാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയുണ്ടായിരുന്നു. അതിന്റെ അഞ്ചാം വാർഷികമാണിന്ന്. അതുകൊണ്ടാണ് അന്നങ്ങനെയുണ്ടായത്. ഇത് ശരിയായ നടപടിയല്ല. ജനാധിപത്യ വിരുദ്ധമാണ്. ഏകാധിപത്യമാണ്. ഇതിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് ഞങ്ങൾ സഭ ബഹിഷ്കരിക്കുകയാണ്.

(സർക്കാർ നിലപാടിൽ പ്രതിഷേധിച്ച് യു.ഡി.എഫ്. അംഗങ്ങൾ സഭ ബഹിഷ്കരിച്ച് പുറത്തേയ്ക്ക് പോയി.)

മി. സ്പീക്കർ: സർ, കാര്യോപദേശക സമിതിയുടെ പത്തൊമ്പതാമത് റിപ്പോർട്ടിന്മേലുള്ള ഭേദഗതികളെ

അനുകൂലിക്കുന്നവർ.....

പ്രതികൂലിക്കുന്നവർ.....

കാര്യോപദേശക സമിതിയുടെ പത്തൊമ്പതാമത് റിപ്പോർട്ടിന്മേലുള്ള ഭേദഗതികൾ സഭ നിരാകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

കാര്യോപദേശക സമിതിയുടെ പത്തൊമ്പതാമത് റിപ്പോർട്ട് സഭ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

13-03-2020

Uncorrected/Not for Publication

12

കാര്യോപദേശക സമിതിയുടെ പത്തൊമ്പതാമത് റിപ്പോർട്ടിലെ

ശിപാർശ പ്രകാരം ഇന്നത്തെ കാര്യവിവരപട്ടികയിൽ തീരുമാനിച്ചിരുന്ന

അനുദ്യോഗികാംഗങ്ങളുടെ കാര്യം ഒഴിവാക്കുന്നു.